

Svar på interpellation 2021:6 av Robert Johansson (S) om arbetsmiljö under covid-19-pandemin.

Robert Johansson (S) har ställt följande frågor om vårdproduktion, arbetsmiljö och beställningar av hälso- och sjukvård.

1. Hur ska regionen se till att elektiv vård mot allvarliga och för patienten svåra tillstånd går före enkla och för patienten relativt okomplicerade tillstånd i den uppsplittrade vården?
2. Hur ska regionen garantera att en rimlig arbetsbelastning prioriteras före att jobba igen uppskjuten vård på kortast möjligast tid?
3. Om regionen, på sina akutsjukhus skulle fortsatt ha högre sjukskrivningstal på mellanlång och lång sikt, hur ska regionen göra så att andra vårdgivare ställer upp med personal?
4. Vad gör ansvarigt regionråd för att garantera att personalen får den återhämtning de behöver?
5. Tycker ansvarigt regionråd att det är rimligt att personalen stressas med stora omorganisationer mitt under en pågående pandemi?

Som svar vill jag anföra följande:

Interpellanten ställde frågan i slutet av den andra vågen. Nu befinner vi oss i den tredje vågen. Besked kring det efterlängtade vaccinet har vid ett flertal tillfällen varit tvungna att revideras ned på grund av bristen på leveranser. Tills medborgarna får vaccin kommer vi behöva leva med Covid-19. Det är ännu oklart hur samhället kommer att se ut de kommande åren, och vilka restriktioner som kommer att behöva finnas kvar för att hålla nere smittspridningen. Klart är dock att det finns ett stor uppskjutet behov av vård som behöver tillgodoses

Prioritering av patienter som väntar på vård

Det är vårdgivaren som har vårdgivaransvaret och som ansvarar för vilka prioriteringar och medicinska bedömningar som ska göras inom vården i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. Regionen har förtroende för att rätt prioriteringar görs och att patientsäkerheten upprätthålls av länets vårdgivare.

En viktig aspekt av frågan om prioriteringar av väntande patienter är också det grundläggande arbetet med att hela tiden ha så korta väntetider som möjligt. Genom att alla patienter kan få god vård i rätt tid minskar risker för negativa effekter av väntetiden och även minskade risker i arbetet med de ibland svåra prioriteringar mellan olika patienter med likvärdiga medicinska behov.

I december 2020 låg Region Stockholm i toppskiktet bland alla regioner för tiden till första besök i specialistvården och på femte plats i landet för tid till behandling.

Rimlig arbetsbelastning för vårdens medarbetare

Den extraordinära situation som pandemin medfört, har inneburit och innebär fortfarande en stor belastning på hela hälso- och sjukvården och medarbetarna har gjort och gör fantastiska insatser. Region Stockholm som arbetsgivare har löpande dialog med arbetstagarorganisationerna och försöker på olika sätt tillföra fler resurser för att säkerställa bemanningen.

Många medarbetare har arbetat många och långa arbetspass, dock har Region Stockholm under hela pandemin vidtagit olika åtgärder som har varit möjliga för att avlasta befintlig personal och skapa en så bra arbetsmiljö som möjligt under rådande läge. Parallellt med detta vidtar regionen de åtgärder som är möjliga för att minska smittspridningen i regionen för att trycket på hälso- och sjukvården inte ska öka ytterligare.

I arbetet med pandemin har nya arbetssätt snabbt implementerats och många medarbetare har kunnat använda sin kompetens på nya sätt och lära nytt för att kunna bidra där behovet varit som störst. Arbetet med att prioritera vilken vård som måste ske och vilken som kan anstå pågår kontinuerligt. I den planeringen ingår även att hänsyn måste tas till medarbetarnas arbetsmiljö och välbehövlig tid för återhämtning.

Regionen följer utvecklingen och har under pandemin samordnat och tagit initiativ så att andra vårdgivare, på frivillig basis, bistått akutsjukhusen. Det har medfört förutom resurstärkning i vården att personalen har fått välbehövlig vila. Akutsjukhusen har också själva tagit kontakter med andra vårdgivare för att lösa bemanningsbehovet under pandemin.

Sjukfrånvaro och samarbete mellan olika vårdgivare oavsett driftsform

Många medarbetare inom Region Stockholm har när det har behövts arbetat på nya arbetsplatser eller arbetat med andra arbetsuppgifter än vad man normalt gör. Även privata vårdgivare som har avtal med Region Stockholm har lånat ut medarbetare eller tagit över vård från akutsjukhusen för att avlasta. Överenskommelser kring hanteringen har skett på frivillig basis och det har funnits ett stort intresse från alla parter att finna lösningar i en svår situation. Arbetet med att använda de samlade sjukvårdsresurserna i Region Stockholm på bästa sätt för att ge vård utifrån behov sker kontinuerligt.

Sjukskrivningarna har ökat i hela samhället under det senaste året. I Region Stockholm är det framförallt de korta sjukskrivningarna på under två veckor som ökat. Men även sjukskrivningar som är mer än 14 dagar har ökat, dock i betydligt mindre omfattning än de korta sjukskrivningarna. Regionledningskontoret arbetar med att utreda hur sjukskrivningstalen har utvecklats. Det man vet i dagsläget är att många som varit sjuka i covid-19 eller andra infektioner har behövt stanna hemma mer än två veckor för att bli helt symptomfria och kunna återgå till arbetet under rådande läge. Region Stockholm arbetar förebyggande och har satt in ett omfattande krisstöd för att förebygga att ohälsa uppstår. Aktuellt vårdbehov samt tillgängliga resurser styr hela tiden planeringen av hälso- och sjukvården i regionen.

Återhämtning för personalen

Region Stockholm samordnar och leder arbetet med pandemin i nära dialog med ledningarna för hälso- och sjukvårdsverksamheterna. Prioriteringar sker kontinuerligt av vilken vård som kan anstå och vilken vård som måste utföras samtidigt som pandemin fortgår. Alla åtgärder som har kunnat vidtas för att minska trycket på hälso- och sjukvården samt medarbetarna har genomförts.

Omfördelning mellan sjukhus och vårdgivare sker kontinuerligt för att säkerställa såväl patientsäkerheten som arbetsmiljön.

Ett exempel på ett viktigt arbete är planeringen för bemanning och semester inför sommaren. Under sommaren 2020 kunde trots pågående pandemi, om än med lägre smittspridning, en mycket stor andel av vårdens medarbetare beviljas sin sökta semester och få sammanhängande vila och återhämtning.

Respektive chef har arbetsmiljöansvar och behöver i dialog med medarbetarna säkerställa en hållbar arbetsmiljö och vidta åtgärder för att undvika att ohälsa uppstår. Till stöd för detta finns ett omfattande krisstöd för såväl medarbetare som chefer som finansieras centralt.

Bästa möjliga organisation för arbetet

Respektive förvaltning och bolag ansvarar för att ha en organisation som ändamålsenlig för verksamheten både nu under pandemin och även post-covid. Mycket utvecklingsarbete har ställts in eller skjutits på framtiden. Eventuella omorganisationer kan dock av olika skäl behöva ske under pågående pandemi eller planeras att genomföras när pandemin är över. Respektive nämnd och styrelse är de som är bäst lämpade att avgöra vilka förändringar som behöver ske nu och vilka som kan avvakta. Samtidigt gäller allt jämnt att ansvariga verksamhetschefer tillsammans med sina medarbetare är de som bäst kan avgöra hur verksamheten organiseras för att nå beslutade mål. Att pausa alla justeringar av olika organisationer på grund av pågående pandemi kan i själva verket motverka målet att ha en ändamålsenlig organisation. Hur världen, Sverige och Region Stockholm ser ut efter pandemin vet ingen, men med stor sannolikhet kommer förändringar ha skett gentemot tiden före pandemin.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 18 mars 2021

Tobias Nässén